

Katyń 1940

<https://katyn.ipn.gov.pl/kat/przedmioty-i-relikwie/pamiec-przedmiotow/3638,Dokumenty-Archiwum-Kurii-Metropolitalnej-w-Krakowie.html>
2022-01-27, 19:27

PAMIĘĆ PRZEDMIOTÓW

Dokumenty Archiwum Kurii Metropolitalnej w Krakowie

Dokumentacja katyńska Kurii Metropolitalnej w Krakowie, stanowi niewielki fragment "spuścizny katyńskiej" (zawartej w ponad 3000 kopert), przywiezionych z Katynia do Krakowa. Oryginalne dokumenty i relikwie zaginęły podczas II wojny światowej.

Źródło: Inwentarz dokumentów katyńskich przechowywanych w Archiwum Kurii Metropolitalnej w Krakowie, Kraków 2002, Fundacja Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego

Dokumentacja katyńska Kurii Metropolitalnej w Krakowie, stanowi niewielki fragment "spuścizny katyńskiej". Przekazane z MSW dokumenty znajdowały się w 15 kopertach, zgrupowanych w 8 wiązanych teczkach stanowiących jeden pakiet (paczkę). Do paczki dołączone były dwa spisy zwracanych obiektów: szczegółowy, zawierający opis zawartości piętnastu kopert i skrócony (koperty 1-8). W kopertach oznaczonych numerami 1-15 znajdowały się dokumenty znalezione przy jednym lub kilku oficerach. Również dokumenty poszczególnych oficerów rozproszone były po różnych kopertach. Niemożliwe jest już dzisiaj ustalenie kiedy nastąpiło to pomieszanie dokumentów. Mogło to być związane z koniecznością przemieszczenia dokumentacji z archiwum przy ulicy Siennej w Krakowie, do mieszkania profesorostwa Friedbergów lub bezpośrednio do archiwum Kurii. Trudno przypuścić aby przemieszczeń tych dokonał prof. Friedberg, który według relacji M. Kowalczykówny porządkował i czyścił dokumenty w swoim mieszkaniu przy ul. Retoryka w Krakowie.

Bardziej prawdopodobne jest, że przemieszczenie dokumentów nastąpiło po konfiskacie tej dokumentacji przez Urząd Bezpieczeństwa, w trakcie czynności związanych z próbą opracowania, lub spisania bezpośrednio przed zwrotem do Kurii. Niewątpliwie odrzucić należy tezę, że skonfiskowana dokumentacja została złożona w magazynach Biura "C" po rewizji i nikt się nią nie interesował do roku 1990.

Przystępując do opracowania inwentarza, przyjęto zasadę, że dokumenty opisane zostaną zgodnie z układem kopert z 1943 roku, w kolejności alfabetycznej ich właścicieli.

W pierwszej kolejności dokumentacja przeglądnięta została pod kątem przygotowania listy właścicieli dokumentów oraz sporządzenia wykazu, zachowanych na opakowaniach (biały papier bądź sztyfonowe woreczki o różnych wymiarach z numeracją rzymską i arabską)

oznaczeń, zgodnych z zawartymi w drukowanym wykazie (AM), odpowiadającym numeracji przyjętej w czasie ekshumacji w 1943 roku . W trakcie badań ustalono listę właścicieli dokumentów:

- I. kpt. Jan ANASIEWICZ (1908-1940), syn Walentego
- II. por. rez. Adam BIŃKOWSKI (1891-1940), syn Adama
- III. ppor. rez. Władysław BORŻYM (1894-1940), syn Bartłomieja
- IV. mjr Józef BRYK (1897-1940), syn Józefa
- V. por. pilot Józef BURZYŃSKI (1911-1940), syn Ignacego,
- VI. ppor. rez. Szczepan CEREKWICKI (1909-1940), syn Jana
- VII. mjr st. sp. Stanisław CHODOROWSKI (1887-1940), syn Edwarda
- VIII. por. rez. Hieronim DOBROWOLSKI (1890-1940), syn Piotra
- IX. ppor. rez. Józef DRUŻBACKI (1906-1940), syn Feliksa
- X. por. rez. Władysław Józef GARLICKI (1899-1940), syn Juliusza
- XI. kpt. rez. Stefan HORAK (1892-1940), syn Franciszka
- XII. ppor. rez. Bolesław HRUT (1896-1940), syn Michała
- XIII. ppor. rez. Ludomir KATAFIASZ (1912-1940), syn Stanisława
- XIV. kpt. Józef KOSECKI (1896-1940), syn Józefa
- XV. ppor. Mirosław KOWALSKI (1911-1940), syn Leona
- XVI. ppor. rez. Jan MATEJCZYK (1904-1940), syn Jana
- XVII. mjr Leon MATOLSKI (1891-1940), syn Piotra
- XVIII. mjr rez. Wojciech MIKIEWICZ (1892-1940), syn Kazimierza
- XIX. ppor. rez. Edmund MUTKE (1914-1940), syn Karola
- XX. por. rez. Marcin NIEMCZEWSKI (1905-1940), syn Władysława
- XXI. mjr Józef PIESOWICZ (1894-1940), syn Karola
- XXII. mjr Antoni POPŁAWSKI (1892-1940), syn Antoniego
- XXIII. ppor. rez. Franciszek PRZYTARSKI (1913-1940), syn Leonarda
- XXIV. ppor. rez. Józef ROBACZYK (1908-1940), syn Stanisława
- XXV. mjr Jan SADOWSKI (1890-1940, syn Wojciecha
- XXVI. ppor. rez. Joachim SCHREER (1913-1940), syn Gustawa Ferdynanda
- XXVII. mjr Józef SOKOŁOWSKI (1891-1940), syn Ignacego
- XXVIII. por. Antoni Zdzisław WIŚNIEWSKI (1911-1940), syn Aleksandra
- XXIX. ppor. rez. Zygmunt WOJCIECHOWSKI (1905-1940), syn Antoniego
- XXX. por. rez. Alojzy WOJTOWICZ (1895-1940), syn Wincentego
- XXXI. NN kapitan (AM 1045)

oraz układ numeryczny kolejności ekshumacji :

- 0491 Horak Stefan
- 0586 Dobrowolski Hieronim (NN)
- 0678 Schreer Joachim
- 0890 Robaczyk Józef
- 1045 NN kapitan
- 1232 Hrut Bolesław
- 1548 Matolski Leon

1942 Anasiewicz Jan
1966 Matejczyk Jan
2031 Garlicki Władysław
2130 Kossecki Józef
2751 Binkowski Adam
2850 Juszkiewicz Władysław Ryszard
3155 Przytarski Franciszek
3224 Niemczewski Marcin
3386 Wiśniewski Antoni Zdzisław
3387 Cerekwicki Szczepan
3403 Wojciechowski Zygmunt
3404 Mutke Edmund
3405 Popławski Antoni
3408 Sadowski Jan
3434 Chodorowski Stanisław
3436 Bryk Józef
3435 Mikiewicz Wojciech
3437 Burzyński Józef
3438 Piesowicz Józef
3439 Sokołowski Józef
3441 Borzym Władysław
3477 Wojtowicz Alojzy
3478 Kowalski Mirosław
3482 Drużbacki Józef

Bazę wyjściową do opracowania stanowił szczegółowy "Wykaz dokumentów dotyczących sprawy katyńskiej" oraz fotograficzna dokumentacja obiektów wykonana w 1990 roku. Na tej podstawie wyznaczony został numer akcesyjny każdego dokumentu (numer koperty i pozycji z wykazu), podany w części inwentarzowej po opisie fizycznym (akc.). Następnie dokumenty z kopert przyporządkowano do poszczególnych osób, konfrontując zgromadzony zasób z opisami (znalezionych przy zwłokach dokumentów i przedmiotów), ze wspomnianego wykazu niemieckiego (AM), wykazów ofiar ogłaszanych w prasie "gadzinowej" ("Goniec Krakowski", "Nowy Kurier Warszawski") oraz broszury zatytułowanej: Wykaz członków b. Armii Polskiej zamordowanych przez bolszewików w Katyniu. Zidentyfikowanych do dnia 1. czerwca 1943 r. Dzięki temu udało się odtworzyć układ niektórych kopert lub skorygować istniejący .

W opisie poszczególnych dokumentów zastosowano następujący układ:

1. Numer kolejny, stopień wojskowy, nazwisko i imię, rok urodzenia oraz numer AM
2. Kolejny numer i nazwa dokumentu
3. Opis dokumentu
4. (opis fizyczny, wymiary, akcesja)
5. [s. 1...] Opis poszczególnych stron dokumentu

Krojem liter w opisie zaznaczono rodzaj pisma i tekstu:

[kursywa] - w klamrach komentarz od autorów opracowania
normalny - drukowany tekst w dokumencie
pogrubiony - tekst w dokumencie (wpisany odręcznie)

Zaznaczono także tekst nieczytelny - [...], odczytanie wątpliwe - [?] oraz skrót tekstu drukowanego - [-].

Ogółem w 137 pozycjach 146 obiektów przypisano 31 osobom. 136 dokumentów zostało wykonanych na podłożu papierowym (ogółem 324 karty, o wymiarach: od 3 x 4 cm do 32 x 22 cm):

- legitymacje oficerskie (oprawy twarde - płótno) - 5 szt. (14-20 kart)
- legitymacje służbowe (oprawy twarde - skóra i płótno) - 14 szt. (2-4 karty)
- dowód osobisty - 2 szt. (2-4 karty)
- legitymacje odznaczeniowe i inne - 8 szt. (1-2 karty)
- książeczka oszczędnościowa - 1 szt. (10 kart)
- karty pocztowe - 17 szt.
- listy z kopertami 14 szt. (1-2 karty)
- telegram 1 szt.
- osobiste zapiski i inne - 9 szt.
- zaświadczenia o szczepieniu 10 szt.
- wizytówki - 19 szt.
- fotografie - 1 (3-4szt.), 1(3-4), 1(2), 1(8), 1(16) 5 plików (ok. 30 fot.)
- obrazki święte 2 szt.
- pozwolenie na broń - 1 szt.
- wezwanie do wykupu weksla - 2 szt.
- karta wstępu na obszar kolejowy - 1 szt.
- upoważnienie - 1 szt.
- rozkaz wyjazdu - 1 szt.
- karta identyfikacyjna (sanitarna) - 1 szt.
- karta mobilizacyjna - 2 szt.
- pisma urzędowe - 3 szt.
- prawo jazdy - 4 szt.
- koperta lub jej fragmenty - 4 szt.
- kalendarzyk - 1 szt. (40 kart)
- dokument ślubu - 1 szt.
- znaczki pocztowe i naklejki poczty - 5 szt.
- dowód wpłaty - 2 szt.

razem 136 obiektów

oraz 11 obiektów o charakterze muzealnym:

- resztki okularów
- naramiennik munduru (oficerski)
- spinki do koszuli (lub resztki bransoletki)

- odznaka pułkowa 18 Pułku Ułanów Pomorskich
- zapinka do łańcuszka
- medalion w kształcie ręki
- cztery medaliki
- igliwie

W edycji zaznaczono opisy poszczególnych stron każdego dokumenty z zaznaczeniem końców wierszy tekstu . W przypadku drukowanych książeczek wojskowych opuszczono strony baz odręcznych adnotacji.

Inwentarz składa się z dwóch części: biograficznej i opisowej oraz aneksów. W aneksie 2 zamieszczono spisy dołączone do zwróconej dokumentacji. W przypisach tego wykazu znaleźć możemy odsyłacze do danego dokumentu opisanego w części inwentarzowej (liczby rzymskie i arabskie). Podobne skróty pojawiają się także w innych miejscach opracowania.

Zarząd Fundacji CDCN oraz autorzy opracowania pragną w tym miejscu złożyć serdeczne podziękowania wszystkim, którzy przyczynili się do powstania niniejszego inwentarza. Słowa wdzięczności za pomoc udzieloną w czasie gromadzenia materiałów, zechcą przyjąć: Mieczysław Barcik, Stanisława Dec-Sojowa, Aleksander Drygas, Gabriela Filipowicz, Ewa Gałęcka, Aleksander Głazek, Krystyna Jelonek-Litewka, Grzegorz Kaczmarawski, Zofia Danuta Kaps, Andrzej Kostrzewski,, Ryszard Kotarba, Maria Kowalczyk, Krzysztof Kozłowski, Wojciech B. Moś, Krystyna Nassibian, Piotr Płatek, Simon Schochet, Wiesława Szulc, Wojciech Śmigieński, Issac Willner, Edmund Wilamski, Zbigniew Voynar, Stanisław Zwoliński. Szczególne podziękowania należą się pracownikom Laboratorium Kryminalistycznego Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie: wykonującemu badania mgr inż. Bartłomiejowi Kuchcie i opiniującemu badania kom. mgr Zbigniewowi Zielińskiemu oraz Ewie Fabiańskiej, kierownikowi Pracowni Badań Pisma i Technicznej Ekspertyzy Dokumentów Instytutu Ekspertyz Sądowych w Krakowie za pomoc w odczytaniu dokumentów.